

ΤΑΧ. ΜΕΙΟ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΝΟΤΡΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

«Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»
(Ἰωάν. α' 29)

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Ἔργοιο ὁμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Ἀθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 67ο - ΤΕΥΧΟΣ 719 ●
● ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2025 ●

● «Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. α' 29) ●

Χωρὶς πολλὰ λόγια

Ἦ οἰός εἶπε τά περισσότερα; *Λόγια προσευχῆς* καὶ οἱ δύο ἦρθαν νά ποῦν μέσα στό Ναό. Γι' αὐτό κυρίως ἐρχόμαστε στό Ναό. Νά ποῦμε λόγια προσευχῆς. Καὶ οἱ δύο στάθηκαν ἀρκετά μέσα στό Ναό. Ὁ ἕνας φοροῦσε τὴν πιὸ βρώμικη μάσκα. Ἡ δική μας μάσκα, πού γιὰ λόγους ὑγιεινῆς κάποτε τὴν φορᾶμε, καὶ καθαρή εἶναι καὶ δέν κρύβει τὴν καρδιά καὶ τὴν ψυχὴ μας.

● Ὁ φαρισαῖος τῆς παραβολῆς ἤθελε μέ τὴ μάσκα πού φοροῦσε νά ἐξαπατήσῃ ἀκόμα καὶ τὸν Θεό· νά κρύψῃ τό πρόσωπό του μέ τό *προσωπεῖο*. Καὶ λέμε «ἤθελε», γιὰτί στά μάτια τῶν ἀνθρώπων ἴσως νά τὰ κατάφερνε. Ἀπὸ τά *μάτια τοῦ Θεοῦ* ὅμως δέν μπορούσε νά κρυφτῆ. Ὁ Θεός διαβάζει ὄχι τὴ βιτρίνα μας, ἀλλὰ τό ἐσωτερικό μας. Ὅχι *ὄσα λέμε*, ἀλλ' *ὄσα πράττουμε*. Ὅχι *ὄσα γράφουμε* καὶ λέμε μέ τὴ γραμματοσειρά τῆς *κενοδοξίας*, ἀλλ' *ὄσα γράφουμε*, λέμε καὶ πράττουμε, μέ τὴ γραμματοσειρά τῆς *ταπεινοφροσύνης*.

● Πολλὰ εἶπε ὁ φαρισαῖος προσευχόμενος, ἐν συγκρίσει μέ *ὄσα εἶπε ὁ τελώνης*. Πόσες λέξεις ἔχει στό εὐαγγέλιο ἢ προσευχὴ τοῦ φαρισαίου; Εἴκοσι ἐννέα. Τοῦ τελώνη; Μόλις ἕξι. Τό ἕνα πέμπτο ἀπὸ *ὄσα εἶπε ὁ φαρισαῖος*. Καὶ ὅμως στὴ *ζυγαριά* τοῦ Θεοῦ, τά λίγα λόγια τοῦ τελώνη ζύγισαν ἀπείρως περισσότερο ἀπὸ τά πολλὰ λόγια τοῦ φαρισαίου.

● Θά ρωτῆστε: Φταῖνε τά πολλὰ λόγια; Φυσικά ὄχι. Ἡ προσευχὴ μπορεῖ νά περιέχῃ καὶ πολλές λέξεις, καὶ πολλοὺς ὕμνους, καὶ *ἀδιάλειπτη* νά εἶναι, ὅπως λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Α' Θεσ. ε' 17). Ἄρα δέν φταίει τό ὅτι ὁ φαρισαῖος εἶπε περισσότερες λέξεις ἀπὸ τὸν τελώνη. Φταίει ἡ *καρδιά*.

● Ἄς τό ποῦμε μέ μία φράσι γιὰ νά τό καταλάβουμε.

—Καλύτερα μία καρδιά *χωρὶς λόγια*, παρά *λόγια χωρὶς καρδιά*.

Ὁ Χριστός δέν δίδαξε τούς μαθητές Του πῶς νά κηρύττουν. Τούς δίδαξε πῶς νά προσεύχωνται. Αὐτό δέν σημαίνει, πῶς δέν θά κηρύττουν, ἀφοῦ τούς ἔστειλε γι' αὐτό: «Πορευθέντες εἰς τόν κόσμον ἅπαντα μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη» (Ματθ. κη' 19). Δέν τούς εἶπε νά μή κηρύττουν, ἀλλά δέν τούς δίδαξε πῶς νά κηρύττουν, ἀφοῦ αὐτό εἶναι ἔργο τοῦ θείου φωτισμοῦ. Τούς δίδαξε ὁμως πῶς νά προσεύχωνται, γιατί ἡ προσευχή εἶναι δική μας.

* * *

Πολλά λόγια προσευχῆς δέν ἤξερε ὁ Κορνήλιος. Μά ἤξερε νά προσεύχεται μέ τήν καρδιά του. Μίλαγε ἡ καρδιά του, ὅπως ἐκείνη αἰσθανόταν τόν Παντοκράτορα Θεό (Πράξ. ι' 4).

• Καί ἐρχόμαστε στό δεύτερο πρόσωπο τῆς παραβολῆς, στόν *τελώνη*. Εἶπε λίγα λόγια, ἀλλά μέ τήν καρδιά του. Νά μή λήη λόγια ἡ καρδιά; Βεβαίως. Ἄλλά μόνο τῆς καρδιάς ἀκούγονται τά λόγια, ἔστω καί ἂν κάποτε εἶναι λίγα, μολονότι δέν μπορεῖ νά εἶναι λίγα τά λόγια τῆς καρδιάς, γιατί ἡ καρδιά *ἀκατάπαυστα* κτυπᾷ. Ἔτσι καί ὁ τελώνης μέ τήν καρδιά του κτύπησε τήν πόρτα τοῦ Θεοῦ, καί Ἐκεῖνος τόν ἄκουσε. Μόνο τόν ἄκουσε; Τοῦ χάρισε τό σπίτι Του. Τοῦ ἔδωσε τήν *δικαίωσι*. Τόν συγχώρεσε. Τόν ἔκανε δεκτό στή Βασιλεία Του. «*Κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τόν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος*» (Λουκ. ιη' 14)!

• Ἀξία, λοιπόν, ἔχουν τά λόγια τῆς καρδιάς.

• Λόγος τῆς καρδιάς εἶναι ἡ *ταπεινώσις*. Σέ πιο ἥχο τραγουδῆσε τή σύντομη προσευχή του ὁ τελώνης; Ἐμεῖς καί τό «*Κύριε, ἐλέησον*», πού εἶναι σύστοιχο μέ τό «*Ἰλάσθητί μοι τῶ ἀμαρτωλῶ*», τό κάνουμε κάποτε μου-

σική ἐπίδειξι. Λόγος καρδιάς ἡ ταπεινώσις. Λόγος κούφιος ἡ *ὑπερηφάνεια*.

• Λόγος καρδιάς ἡ *συναίσθησις* τῶν ἀμαρτημάτων μας. «*Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῶ ἀμαρτωλῶ*». Λόγος ἐπίδειξως ὁ *ἐγωισμός*.

—*Ἔερετε ποιός εἶμαι ἐγώ; Δέν καταδέχομαι νά συγκριθῶ μέ τό βρωμερό κουρέλι, μ' αὐτόν τόν ἄθλιο τελώνη. Θεέ μου, μέ ξέρεις. Ἐμένα μονάχα ξέρεις, ἀφοῦ ἐγώ δέν εἶμαι σάν τούς ἄλλους ἀνθρώπους*» (Λουκ. ιη' 11).

Αὐτά δέν εἶναι λόγια προσευχῆς. Εἶναι λόγια προσοχῆς, ἀποσπάσεως τῆς προσοχῆς καί τῆς *ἀνθρωπαρέσκειας*.

* * *

Λόγος καρδιάς εἶναι τό *καθαρό πρόσωπο*. «*Καρδιάς εὐφραينوμένης πρόσωπον θάλλει*», λέει ἡ Παλαιά Διαθήκη (Παροιμ. ιε' 13). Λόγος βρώμικος εἶναι ὁ βουτηγμένος στό βόθρο τῆς *κενοδοξίας*, καί ὄζει, βρωμάει τόσο πολύ, ὥστε κλείνει τ' αὐτιά Του ὁ Θεός καί δέν τόν ἀκούει.

• Λόγος καρδιάς εἶναι τά *χείλη*. Μιλáει γιά τή σχέσι καρδιάς καί χειλέων ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ὅταν τά χείλη ἐμπνέωνται ἀπό τήν πιστεύουσα καρδιά, τότε ἡ προσευχή εἶναι σωτηρία. «*Καρδιά γάρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δέ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν*» (Ρωμ. ι' 10). Ἡ καρδιά κινεῖ τά χείλη. Ἡ καρδιά κτυπᾷ τά *πληκτρα* τῆς προσευχῆς, πού ξεχειλίζει ἀπό τό στόμα, ἀπό τά χείλη. Τό εἶπε ὁ Κύριος: «*Ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδιάς λαλεῖ τό στόμα*» (Ματθ. ιβ' 24).

• Λόγος καρδιάς εἶναι ὁ *πόνος*. Πῶς βγαίνει ἡ προσευχή αὐθόρμητα ὅταν πονᾷς;

• Λόγος καρδιάς εἶναι ἡ *ἀγάπη*.

Λόγια θρησκευτικά είπε ο φαρισαίος, μά χωρίς αγάπη. Οί άλλοι δέν ήσαν για αγάπη. Ήσαν για άπάτη. «Αγάπη έκ καθαρᾶς καρδιάς» (Α' Τιμ. α' 5).

- Λόγος καρδιάς είναι ή συγγνώμη. Γιατί χτυπάει τό στήθος του ό τελώνης; Κτυπά τήν πόρτα τής καρδιάς. Νά ζητήση συγγνώμη. Ναι, πολλά τά άμαρτήματα, αλλά και άπειρο τό έλεος του Θεού.

- Λόγος καρδιάς είναι τό δάκρυ. Προσευχή δακρύβρεκτη συγκινεί τόν Ουράνό. «Χαρά γίνεται στόν ουράνό μέ τό δάκρυ του άμαρτωλου πού μετανοεί» (Λουκ. ιε' 7).

* * *

Τά λόγια του Φαρισαίου ήσαν χωρίς τέτοια καρδιά, σάν αυτή πού περιγράψαμε. Ήσαν λόγια πλουμιστά. Λόγια φανταχτερά. Λόγια έγωιστικά. Λόγια φωτογραφικά, τηλεοπτικά, όπωσδήποτε όχι καρδιακά. Πώς μοιάζουν; Μέ τά ψεύτικα λουλούδια, τά πλαστικά, πού είναι κολλημένα μέ αυτόκόλλητο πάνω σ' ένα κούτσουρο. Τό κούτσουρο δέν έχει ρίζα, δέν έχει βάθος. Τά χάρτινα λουλούδια τά παίρνει ό άνεμος. Μένει τό κούτσουρο.

- Κούτσουρο μπήκε στό Ναό ό Φαρισαίος, κούτσουρο βγήκε. Μόνο πού τά κούτσουρα είναι για τή φωτιά. Και μή μιλάς για τή φωτιά! Δέν σβήνει ποτέ.

- Όχι, δέν φυτευτήκαμε στό Ναό για ν'άμαστε τά κούτσουρα τής κενοδοξίας. Φυτευτήκαμε στην Έδέμ τής χάριτος, στην Έκκλησία. Νά ριζώσουμε ως δέντρο για τόν παράδεισο. Και θά γίνη αυτόν άν κάθε άμαρτωλός (όπως είμαστε όλοι), ποτίζουμε τό δεντράκι μας μέ τά δάκρυα τής τελωνικής προσευχής.

Δ.Γ.Α.

Πατέρες τής Έκκλησίας

Ό μεγάλος θεολόγος για τόν μεγάλο άσκητή

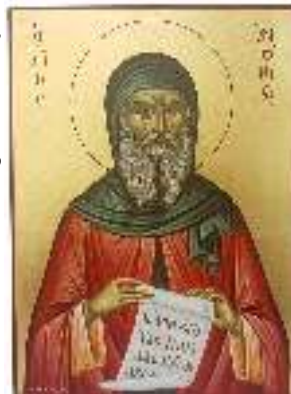
Πόλις τών άγγέλων

Χει και ό διάβολος άγγέλου. Κάθε ένας τους είναι «άγγελος σατάν». Υπάρχουν άγγελοι του σκότους. Έχουν φτιάξει κι αυτοί πολιτεία. Και σέ τούτη τή ζωή. Και στην άπέραντη αιωνιότητα.

Ποιά είναι ή πολιτεία τους; Φαίνεται από τό διώξιμο, πού ό Χριστός στην μέλλουσα κρίσι, στή δευτέρα παρουσία, στέλνει όλο τό «άσκέρι» τών σκοτεινών άγγέλων, δηλαδή, τών δαιμόνων. Άς μή τό ξεχνάμε: «Πορεύεσθε άπ' έμου οι κατηραμένοι εις τό πύρ τό αίώνιον, τό ήτοιμασμένον τῷ διαβόλω και τοις άγγέλοις αυτού» (Ματθ. κε' 41).

- Θα μπορούσαμε νά ονομάσουμε τήν κόλασι «πόλι τών άγγέλων»; Έτσι ώνομαζόταν μέχρι πριν από λίγες μέρες ή πλουσιώτερη πολιτεία του κόσμου, μέ τίς πιό πολυτελείς βίλλες, μέ τά άμύθητα πλούτη και κοσμήματα τών ήθοποιών του «Χόλλυγουντ», μέ τήν αισχρότερη ζωή τών πιό έλεεινών και διεστραμμένων του κόσμου. Όλες οι έφημερίδες και τά κανάλια, στίς 20 και πλέον μέρες πού καιγόταν τό Λός Άτζελες, είχαν ως χαρακτηριστική έπιγραφή: «Κόλαση ή πόλη τών άγγέλων»!

- Οι πλουτοκράτες τής δευτερης μεγαλύτερης πόλης τής Άμερικης, οι όρ-

γιάζοντες με
τά μουσικά ὄρ-
γανα τοῦ Δια-
βόλου, κατ' εὐ-
φημισμὸν ἀ-
ποκαλοῦνται
«ἄγγελοι». Τό
πῶς ξαφνικά
οἱ βίλλες

καί τά πιό πανάκριβα αὐτοκίνητα ἔγι-
ναν στάχτη ἀπό τίς οὐρανομήκεις φλό-
γες, κανεῖς δέν θά τό μάθη. Τά στοιχεῖα
τῆς φρίκης ἔχουν ἀρχίσει καί στοιχειοθε-
τοῦνται.

—Μία πόλις (στήν Καλιφόρνια), τό
Λός Ἀτζελες, πόλις τῶν 4.000.000 κα-
τοίκων, σέ λίγες μέρες ἔγινε στάχτη.
Φωτιά κολάσεως τήν ρούφηξε.

—Οἱ πολυτελεῖς βίλλες πού κἀηκαν
σάν παραγάγκες ἔφτασαν τόν ἀριθμό τῶν
20.000.

—Τά στρέμματα, πού κἀηκαν, ξεπέ-
ρασαν τίς 300.000.

—Οἱ ζημιές σέ χρήματα ξεπερνοῦν τά
100 δισεκατομμύρια δολλάρια.

—Ὁ ἐξοπλισμός τῶν γυρισμάτων τῆς
γύμνιας στό Χόλυγουντ ἔγινε στάχτη.

«Ἐπόλισε τήν ἔρημον»

Μά γιά πόλι «κόλαση» θά γράψουμε ;
Φυσικά ὄχι. Θά ζωγραφίσουμε μία ἄλλη
πόλι, πού τήν κατασκεύασε ἓνας ἄνθρω-
πος, ἓνας ἅγιος, ἓνας ἀσκητής, ἓνας
πλούσιος πού ἐκούσια ἔγινε τελείως
φτωχός. Καί αὐτός εἶναι ὁ **Μέγας Ἀντώ-
νιος**.

• Ἄν γιά τήν πόλι τῆς κολασμένης
ζωῆς λέμε «Λός Ἀτζελες», γιά τήν πόλι
πού ξάπλωσε στήν ἔρημο ὁ Ἅγιός μας,
ισχύει αὐτό πού ὁ βιογράφος του, ὁ **Μέ-
γας Ἀθανάσιος**, ἐξυμνεῖ. Τί ἔκανε ὁ
Ἀντώνιος; «Ἐπόλισε τήν ἔρημον»! Τήν
ἔρημο τήν ἔκανε πόλι μεγάλη, πόλι ἀ-
γίων, πόλι ἀγγέλων. Ἐπούλησε τά

πλούτη του ὁ ἄλλοτε πλούσιος νέος τῆς
Ἀλεξανδρείας, γιά νά κἀνη πόλι ἀγγέ-
λων («ἐπόλισε») τήν ἔρημο.

Ἀντώνιος καί Ἀθανάσιος

Τίποτε δέν θά ξέραμε γιά τόν Ἀντώ-
νιο, ἄν δέν ὑπῆρχε ὁ ἄλλος μέγας, ὁ
Ἀθανάσιος. Αὐτός ἔγραψε τό περίφημο
ἔργο «*Βίος καί Πολιτεία Ἀντωνίου τοῦ
Μεγάλου*».

• Καί οἱ δύο ἦσαν παλαιστές. Ὁ
ἓνας, ὁ Ἀθανάσιος, πάλαιψε στό στάδιο
τῆς **Θεολογίας**. Ἐχθρός ἦ αἵρεσις.
Ἄρειος ὁ φρικτός ἀντίπαλος. Ἦθελε νά
ξεσχίση τόν χιτῶνα τῆς Θεότητος τοῦ
Χριστοῦ. Κατέβαζε τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ στό
ἐπίπεδο τῶν κτισμάτων.

Ὁ ἄλλος, ὁ Ἀντώνιος, πάλευε στό
στάδιο τῆς **ἀσκήσεως**. Ἐχθρός του ἦ
ἁμαρτία, ἡ σάρκα, ὁ διάβολος.

• Ἀθανάσιος καί Ἀντώνιος. Καί οἱ
δύο ἀπό τό ἴδιο **ὄπλοστάσιο** ἐξωπλί-
στηκαν. Εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή, εἰδικώτερα
ὁ ἀπόστολος **Παῦλος**.

• Ὁ ἐπισκοπικός **θρόνος** γιά τόν Ἀ-
θανάσιο, πόνος, ἀγωνία, ἀγώνας, διω-
γμός, ἐξορίες, φυλακίσεις. Γιά τόν Ἀν-
τώνιο θρόνος ἦ ἀσκητική **σπηλιά**, τό
κελλί τῆς ἀγιότητος καί τῆς πνευματι-
κῆς ζωῆς. Ἐπίσκοπος μέ **σφενδόνη** ὁ Ἀ-
θανάσιος. Ἀσκητής μέ **τόξο** γιά τά πε-
πυρωμένα βέλη τοῦ πονηροῦ ὁ Ἀντώνιος.

Βασιλιάς καί Γραφή

Ἡ **φήμη** τοῦ Ἀντωνίου ἔφτασε μέχρι
τά ἀνάκτορα. Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος
καί οἱ υἱοί του Κωνσταντῖος καί Κών-
στας, ἔστελναν ἐπιστολές στόν ἀσκητή,
σάν νά τόν εἶχαν πατέρα. Συμβουλές ζη-
τοῦσαν.

—*Νάτοι οἱ βασιλικοί ἀπεσταλμένοι!*
Γέροντα ἦρθαν. Δέν πρέπει νά τοὺς ὑ-
ποδεχτοῦμε;

—*Ηρεμήστε, άνθρωποι είναι και αυτοί. Όχι κάτι σπουδαίο.*

Σάν ήρθαν οι βασιλικοί απεσταλμένοι, παρέδωσαν στον Αντώνιο γράμματα του βασιλιά, που ζητούσε απαντήσεις και λύσεις.

—*Καθήστε!* τούς είπε με φιλοφρόνησι μοναχική ο Άγιος. Τους κέρασε τό καθιερωμένο βρεγμένο παξιμάδι. Και τούς είπε άπλᾶ λόγια για τόν Θεό και τήν πνευματική ζωή.

Δέν φάνηκε νά χάρηκε για τήν τιμή, που πήρε **βασιλικά γράμματα**. Τά πήρε, μά τά έκρυψε, χωρίς νά σπύση νά τά άνοιξη. Άδημονούσαν τά πνευματικά του παιδιά, οι συμμοναστές:

—*Μά, πάτερ, τά γράμματα του βασιλιά, περιφρονείς; Δέν μάς είπες, τί γράφουν. Ούτε καν τά άνοιξης...*

—*Παιδιά μου! Μή θαυμάζετε, που μάς γράφει ο έπίγειος βασιλιάς. Άνθρωπος είναι. Νά θαυμάζετε πολύ περισσότερο, διότι ο ούράνιος Βασιλιάς, ο Θεός, έγραψε τό Νόμο Του, μάς έστειλε τήν Καινή Διαθήκη. Μάς μίλησε διά του Υιού Του.*

● Και όταν κάποτε διάβαζε τά βασιλικά γράμματα, δέν θεωρούσε τόν έαυτό του άξιο νά δώση απαντήσεις. Πάλι οι συμμοναστές του:

—*Πάτερ, χριστιανοί είναι και οι βασιλιάδες μας... Και αυτοί λόγω σωτηρίας πρέπει νά άκούσουν...*

● Άπαντούσε τελικά ο Άντώνιος. Έλεγε τά πρέποντα. Πρό παντός συμβούλευε «τά σχετικά με τήν σωτηρία και νά μή θεωρούν μεγάλα τά άγαθά τής παρουσίας ζωής. Νά θυμούνται πιο πολύ τή μέλλουσα κρίσι. Νά ξέρουν, πώς μόνο ο Χριστός είναι ο άληθινός και αιώνιος βασιλιάς».

Ηρακλής του πνεύματος

Άπό τό έργο του Μεγάλου Άθανασί-

ου άς δοϋμε τά παλαιίσματα και τούς άθλους του Άντωνίου. Τόν παρομοιάζει με τόν **Ήρακλή** τής μυθολογίας, Έκεϊνος είχε ρώμη σωματική υπεράνθρωπη, καταπληκτική. Ο Άντώνιος ήταν ο Ήρακλῆς τής πνευματικής ισχύος, ο δυνατός στό πνεϋμα. Στο άσθενικό του σώμα κρυβόταν πανίσχυρη ψυχή και πάλευε κατά τών πειρασμών και τών σαρκικών ήδονών.

«*Ήθιζε τό σώμα τοῖς πόνοις, λογιζόμενος τό του άποστόλου ρητόν: “Όταν άσθενῶ, τότε δυνατός είμι”*» (Β΄ Κορ. β΄ 10).

● Σῶμα με σῶμα πάλευε με τά **πονηρά πνεύματα**, με τά πάθη, με τούς λογισμούς, με τίς έκτακτες επιθέσεις. Είχε τό μυστικό του. Ήταν δεμένος με τήν άγάπη του Χριστού, ζωσμένος δυνατά.

—*Έδῶ είμαι, διάβολε! Έγώ είμαι, ο Άντώνιος. Δέν σε φοβάμαι. «Ου φεύγω τάς παρ’ ύμῶν πληγάς. Καν πλείονας ποιήσητε. “Ουδέν με χωρίζει από τής άγάπης του Χριστού”*» (Ρωμ. ή 35). Γι’ αυτό και τόν στολίζει ο Άθανάσιος με ένα μοναδικό και πρωτόγνωρο κοσμητικό επίθετο.

—*Είναι ο Άτρέμας!*

Κάθε μέρα νέα άρχή

Δέν πάλευε περιστασιακά. Βρισκόταν στό στίβο του άοράτου και όρατου πολέμου συνεχώς. Καθημερινά, χωρίς σχόλη, χωρίς διάλειμμα ή άργία ή ραθυμία. «*Καθ’ ήμέραν ως άρχήν είχε τής άσκήσεως, επιλέγων έαυτῶ τό του Παύλου ρητόν συνεχώς: “Τῶν όπισθεν επιλανθανόμενος, τοῖς δέ έμπροσθεν επεκτεινόμενος”*» (Φιλιπ. γ΄ 14).

● Ήταν ως παλαιστής τά τρία Α: **Άγωνιστής, Άτρέμας, Άκούραστος**. Τίποτε δέν τόν σταματά, άφού άλλωστε ξέρει, ότι για λίγο καιρό άκόμη θά παλεύη. Μικρός ο χρόνος του άγώνα μπρο-

στά στην αιωνιότητα του θριάμβου. «Τέκνα, μή ἐκκακῶμεν. “Οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς”» (Ρωμ. η' 18).

Σταθερός στὸν ἀγῶνα

Ὁ χριστιανὸς παλαιστὴς δὲν λυγίζει, δὲν ὑποχωρεῖ, δὲν ἔχει ἀμφιβολίες γιὰ τὸ δίκαιο τοῦ ἀγῶνα του, γιὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς πάλης του. Μένει σταθερός, ἀκλινής.

— Δέν γυρίζω πίσω. Δέν μεταμελοῦμαι πού διάλεξα τὸ δρόμο τοῦ Χριστοῦ, ἰδίως ὅταν πλησιάζω τὴν κατὰ κτησι τῆς κορυφῆς (Φιλιπ. γ' 14). «Ἐπεκτεινόμεθα μᾶλλον, ἵνα φθάσωμεν. Μηδεὶς εἰς τὰ ὀπίσω στρεφέσθω. “Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον καὶ στραφεῖς εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετός ἐστιν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν”» (Λουκ. θ' 62).

• «Τὸ στραφῆναί ἐστι μεταμεληθῆναι καὶ πάλιν κοσμικοῖς ἀναμιχθῆναι». Θά ἁμαρτάνουμε καὶ γιὰ τίς μέρες πού δὲν ἁμαρτάνουμε; Θά μοιάσουμε μέ τὸ λεγόμενο σὴν ἐπιστολὴ τοῦ Πέτρου; Σκύλος «ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα καὶ ὄς λουσαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου;» (Β' Πέτρ. β' 22).

Τὰ δύο μυστικά

1. Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ

• «Πᾶσιν ἐπιλέγω, μηδὲν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ προκρίνειν τῆς εἰς Χριστὸν ἀγάπης. Καὶ μνημονεύειν τῆς τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίας. “Ὁ Θεὸς οὐκ ἐφείσατο τοῦ ἰδίου Υἱοῦ, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν» (Ρωμ. η' 32).

2. Καθημερινὴ μνήμη καὶ αἴσθησις τοῦ θανάτου.

• Τὸν ἀπόστολο Παῦλο εἶχε ὁ Ἀντώνιος ὡς πρότυπό του. Καθημερινὰ ζοῦσε μέ τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου. Ὅχι ἀπλῶς ποθοῦσε τὸν ἐν Χριστῷ θάνατο, ὄχι ἀπλῶς τὸ μυαλό του τὸ εἶχε στὸν ἐπικείμενο θάνατο, ἀλλὰ καὶ ἡ ζωὴ του προχωροῦσε ἀνάμεσα σὲ θανατηφόρα κτυπήματα καὶ ἐπιθανάτιους κινδύνους. Λέει ὁ Ἀντώνιος: «Μελετᾶτε τὸ τοῦ Ἀποστόλου ρητόν, τὸ “καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω”» (Α' Κορ. ιε' 31).

• Ἄν εἶχαμε τὴ μνήμη τοῦ θανάτου καὶ ἂν σκεπτόμασταν, ὅτι τὸ κλείσιμο τῶν ματιῶν μας μέ τὸ θάνατο σημαίνει τὸ ἀνοιγμα τῆς αὐλαίας τοῦ Κριτοῦ, τότε ὅπωςδήποτε θά ἦμασταν πιὸ προσεκτικοί. «Ἄν ἡμεῖς, ὡς καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκοντες, οὕτω ζῶμεν, οὐχ ἁμαρτήσομεν».

Ἀντίπαλοι καὶ κέντρο «νεοσυλλέκτων»

• Ἐνιωθε τὸν ἑαυτό του στρατευμένο. Ἀνακωχὴ καμμία. Ἀντίπαλοί του: «Ἐχθροὺς ἔχομεν δεινοὺς καὶ πανούργους, τοὺς πονηροὺς δαίμονας. “Ἡ πάλη ἡμῶν οὐ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους...”» (Ἐφεσ. στί 12).

• Ἐτοιμάζε συναγωνιστές. Οἱ μαθητές, τὰ πνευματικὰ παιδιὰ δὲν ἐτοιμάζονται γιὰ καριερίστες ὑψηλῶν θέσεων, ἐκκλησιαστικῶν ἢ κοσμικῶν. Ἐτοιμάζονται νὰ καταστοῦν ἥρωες, μάρτυρες, ἀγωνιστές, ἀντιστασιακοὶ πραγματικά. Πῶς ἐξώπλιζε ὁ Ἀντώνιος στὸ στρατόπεδό του τοὺς «νεοσυλλέκτους» ἀγωνιστές; Τὰ ἀναγκαῖα συνθήματα - ἀγωνίσματα:

• Πιστεύειν εἰς τὸν Κύριον.

• Ἀγαπᾶν τὸν Κύριον.

• Φυλάττειν ἑαυτοὺς ἀπὸ ρυπαρῶν λογισμῶν καὶ ἡδονῶν.

• Αποστηθίζειν τά παραγγέλματα τῶν Γραφῶν.

• Μνημονεύειν τῶν πράξεων τῶν ἀγίων.

• Τηρεῖν τό τοῦ Παύλου, «ὁ ἥλιος μή ἐπιδυέτω ἐπί τῷ παρορορισμῷ ὑμῶν» (Ἐφ. δ' 26).

• Δοκιμάζειν ἑαυτούς (Β' Κορ. ιγ' 5).

• Ἀντίστασις πάνοπλοι. «Ἀναλάβετε τήν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυναθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηροῦ» (Ἐφ. στί 13)

• Ἀσυμβίβαστοι μέ τόν ἐχθρό. «Μηδέ μίαν ἔχετε κοινωνίαν πρός τοὺς ἀσεβεστάτους Ἀρειανούς. “Οὐδεμίαν κοινωνίαν φωτί πρός σκότος”» (Β' Κορ. στί 14).

Ὁ πολεμιστής φεύγει γιά τό τρόπαιο τῆς νίκης

• Ὁ Μέγας Ἀντώνιος, ἡλικίας πλέον 105 ἐτῶν, ἐτοιμάζεται γιά τήν ἐξοδό του: Παίρνει μαζί του δύο ἀπό τοὺς πλέον ἐμπιστούς συμμαστές του καί προχωροῦν γιά τήν βαθειά ἔρημο.

• Φθάνοντας σέ τόπο δασώδη, πού κανένας μέχρι τότε δέν τόν εἶχε πατήσει, λέει στοὺς ταπεινοὺς συνοδοὺς του:

—«Εγώ τήν ὁδόν τῶν πατέρων πορεύομαι. Θάψατε τό ἡμέτερον ὑμεῖς καί ὑπό γῆν κρύψατε. **Μηδεῖς γινωσκέτω τόν τόπον, πλην ὑμῶν μόνον.** Διέλετέ μοι τά ἐνδύματα. Ἀθανασίῳ τῷ ἐπισκόπῳ δότε τήν μίαν μηλωτήν. Καί τό ἕτερον ἱμάτιον Σεραπίωνι τῷ ἐπισκόπῳ. Ὁ Ἀντώνιος μεταβαίνει καί οὐκ ἔτι μεθ' ὑμῶν ἐστίν».

Τό ἐπισφράγισμα τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου:

«Ὅποῖος ἦν ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, ὁ Ἀντώνιος!!!».

π. Δ. Α.

Ὁ Χρυσόστομος γιά τήν χάρι

Τό ἔλεος συγχωρεῖ

«Τόν μέν θάνατον καί τό κατάκριμα μία ἴσχυσεν ἁμαρτία εἰσενεγκεῖν, ἡ δέ χάρις οὐ τήν μίαν ἐκείνην ἀνεῖλεν ἁμαρτίαν μόνον, ἀλλά καί τάς μετ' ἐκείνην ἐπεισελθούσας...

Εἰ ἐνός ἁμαρτία ἀπέκτεινε πάντας, πολλῶ μαλλον καί ἐνός χάρις σώσει δυνήσεται. Οὐκ ἐκείνη ἀνηρέθη ἡ ἁμαρτία μόνη διά τῆς χάριτος, ἀλλά καί πᾶσαι αἱ λοιπαί, καί οὐχ ἁμαρτίαι ἀνηρέθησαν μόνον, ἀλλά καί δικαιοσύνη ἐδόθη· καί οὐ τοσοῦτον ὠφέλησε μόνον ὁ Χριστός, ὅσον ἔβλαψεν ὁ Ἀδάμ, ἀλλά καί πολλῶ πλέον καί μείζον».

Ε.Π.Ε. 17,16

Μετὰφρασις

Τό θάνατο καί τήν καταδίκη μπόρεσε νά προξενήση μία ἁμαρτία, ἐνῶ ἡ χάρις ὄχι μόνο ἐξαφάνισε τή μία ἐκείνη ἁμαρτία, ἀλλά καί ὅλες μετὰ ἀπό ἐκείνην...

Ἐφ' ὅσον ἡ ἁμαρτία τοῦ ἐνός ὠδήγησε στό θάνατο ὅλους, πολύ περισσότερο μπορεῖ ἡ χάρις τοῦ Ἐνός νά σώση ὅλους. Δέν ἐξαφανίστηκε μέ τή χάρι μόνον ἡ ἁμαρτία ἐκείνη, ἀλλ' ἐξαφανίστηκαν ὅλες· καί ὄχι μόνο ἐξαφανίστηκαν οἱ ἁμαρτίες, ἀλλά δόθηκε καί ἡ δικαιοσύνη. Δέν ὠφέλησε, λοιπόν, ὁ Ἰησοῦς Χριστός μόνο τόσο, ὅσο ἔβλαψε ὁ Ἀδάμ, ἀλλά πολύ περισσότερο. Ἀπειρώς μεγαλύτερες οἱ ὠφέλειες.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

“Όλα κατανοητά στην ὀρθόδοξο λατρεία

Πόσο πλησιέστερα πρὸς τὸ Χριστοπαράδοτο **Μυστικό Δεῖπνο** θά ἤμασταν, ἂν μελετούσαμε ὅλοι, καὶ μάλιστα οἱ κληρικοί καὶ οἱ ψάλτες, τὸ 14ο κεφάλαιο τῆς Α΄ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς! Πόσο πνευματικώτερη καὶ ἐποικοδομητικώτερη θά ἦταν ἡ λατρεία μας, ἂν ἐφαρμόζαμε τίς λατρευτικές ἀρχές, πού θέτει ὁ θεόπνευστος Παῦλος σ’ αὐτὸ τὸ κεφάλαιο!

Ἄς παρακολουθήσουμε, πῶς ὁ Παῦλος παραμερίζει σιγά-σιγά ὄχι μόνο κοσμικά καὶ ἀντιχριστιανικά στοιχεῖα, ἀλλὰ καὶ στοιχεῖα ἁγιοπνευματικά μὲν, μὴ ὠφέλιμα ὅμως γιὰ τὴν οἰκοδομὴ τῶν πιστῶν. Τὰ παραμερίζει γιὰ νὰ λάμπουν τὰ στοιχεῖα τῆς **ζωντανῆς λατρείας** καὶ τοῦ **κατηχητικοῦ λόγου**. Πρὸς καλύτερη κατανόησι τοῦ ὅλου κεφαλαίου, ἄς ὑπογραμμισθοῦν δύο ἐν προκειμένῳ ἀρχές τοῦ Παύλου:

- Ὅσα λέγονται κατὰ τὴν κοινὴν προσευχὴν, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν εὐχαριστιακὴν σύναξι, πρέπει νὰ λέγονται **ζωντανά**, κατανοητά, ἀνεπιτήδευτα, ταπεινά καὶ ἐποικοδομητικά. Δὲν λέγονται γιὰ τὸν Θεό, ἀφοῦ Ἐκεῖνος ὅλα τὰ ξέρει. Λέγονται, «*ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομῆν λάβῃ*» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 5).

- Ὁ λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι **διδάσκαλος**. Ἀπευθύνεται ὄχι σέ «*κούτσουρα*», πού ἔτσι κι ἄλλιῶς στέκουν στὴν ἐκκλησία, γιὰτί «*ἔτσι τὸ βροῦκαν*». Ἀπευθύνεται σέ νοήμονα πρόσωπα. «*Ἀνθρώποις λαλεῖ*».

- Σκοπὸς τοῦ ὄχι ἡ **ἐπίδειξις** οὔτε ἡ **μυστικοπάθεια**. Σκοπὸς τοῦ τὰ τρία αὐτά, πού ἀναφέρει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. «*Λαλεῖ οἰκοδομῆν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν*» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 3).

Εἶναι δυνατόν νὰ πηγαίνει ὁ πιστὸς στὴν ἐκκλησία καὶ νὰ μὴ ἐνισχύεται, ἀφοῦ παίρνει μέσα του τὸν Ἰσχυρό; Τὸ πρόβλημα ὅμως εἶναι: **Προσφέρεται ὁ Χριστός**; Ἡ μὲ τὰ ὅσα δευτερεύοντα, πού ὑπεισῆλθαν δῆθεν ὡς ὀρθόδοξος παράδοσις, κρύφτηκε ὁ Χριστός; Ὅταν μὲ τὸ λόγο, μὲ τίς εὐχές, μὲ τὴν συμφαλωδία, μὲ τὴν ζωντανὴν προσευχὴν, πρὸ παντός μὲ τὴν θεῖαν Κοινωνία, γίνεται ἕνα ὁ πιστὸς μὲ τὸν Χριστό καὶ μὲ τοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς του, τότε θά ἐπαναλαμβάνη μὲ τὸν Παῦλο: «*Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ*» (Φιλιπ. δ΄ 13).

- Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι **ὠφελμιστικὴ**. Εἶναι ὅμως **ὠφέλιμη**. Εἶναι χρηστή, γιὰτί ἔχει τὸ Χριστό. Εἶναι χρησίμη, διότι προσφέρει τὸ κάτι ἄλλο, πού εἶναι τὸ πᾶν· τὸν λόγο τῆς ζωῆς.

Ὁ Παῦλος αἰσθανόταν, ὅτι εἶναι ὄργανο τοῦ ζωντανοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀποκεκαλυμμένου λόγου. Ὅσα τοῦ ἀπεκάλυψε ὁ Θεός δὲν ἦταν διαφορετικά ἀπὸ ἐκεῖνα, πού κήρυξε στοὺς λοιπούς Ἀποστόλους. Ἀνάγκη τῆς ζωῆς του εἶχε γίνεи ἡ μετάδοσις τῆς εὐαγγελικῆς ἀποκαλύψεως σ’ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Δὲν ἦταν ὁ κρυψίνους, πού κρατᾶ σέ ἀγωνία τοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὸ τί θά τοὺς πῆ σέ λίγο, ἀφοῦ συνομιλήσῃ μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο! Ἦταν ὁ κήρυκας τῆς **διαφάνειας**. Ὅσα φανέρωσε ὁ Θεός, αὐτὰ κηρύττει στοὺς ἀνθρώπους. Ἐπομένως πρὸς τί νὰ χρησιμοποίησῃ τὸ χάρισμα τῆς γλωσσολαλίας; Τοῦ ἀρκοῦσε τὸ χάρισμα τῆς ἀγάπης, πού τὸν ἔκανε νὰ ἔχῃ μέριμνα γιὰ ὅλες τίς Ἐκκλησίες (Β΄ Κορ. ια΄ 28).

• Ἄν σήμερα ἐρχόταν ὁ ἀπόστολος Παῦλος, «ἵνα λαλήσῃ ἐν διδασχῇ» (Α΄ Κορ. ιε΄ 6), γιά νά κηρύξῃ καί νά ἐξηγήσῃ π.χ. μία ἀπό τίς Ἐπιστολές του, καί συγχρόνως σέ μικρή ἀπόστασι ἀπό τό Παύλειο βῆμα βρισκόταν τό κελλί ἐνός «προορατικοῦ γέροντα», τί λέτε; Σέ ποιόν θά πήγαιναν οἱ περισσότεροι ἀπό τούς σημερινούς λεγομένους ὀρθοδόξους; Σίγουρα ἐλάχιστοι θά προσέτρεχαν στόν θεόπνευστο Παῦλο, ἐπιζητώντας αὐθεντικό Εὐαγγέλιο καί αἰώνια ζωή. Πλήθη θά συνέρρεαν στόν τάχα «προορατικό», γιά νά πληροφορηθοῦν κάτι γιά τόν... ἀντίχριστο ἢ γιά νά ἱκανοποιήσουν νοσηρές περιέργειες ἢ ἀκόμα, γιά νά καυχηθοῦν, ὅτι γνώρισαν τόν «γέροντα» τάδε!

• Μέ ὅλη τή δύναμί του ὁ ἀπόστολος Παῦλος θά κηρύττῃ τή **λογική λατρεία**. Θά κατηριάζῃ κάθε τρόπο προσευχῆς ἢ λατρευτικῆς ζωῆς, πού προσφέρει ἀκατάληπτο λόγο.

• Δέν ὑπάρχει γιά τόν Παῦλο **μαγικός** τρόπος σωτηρίας. Ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας ἔχει τή **σημαντική** του. Εἶναι ὁ συγκεκριμένος ἦχος, ὁ συγκεκριμένος λόγος, τό συγκεκριμένο σάλπισμα, ἡ συγκεκριμένη προτροπή, ὁ συγκεκριμένος ἔλεγχος, ἡ συγκεκριμένη πνευματική διέγερσις.

• Ὁ λόγος τοῦ Παύλου, μιμούμενος τόν λόγο τοῦ Κυρίου, εἶναι **σαρκωμένος**, ὁρατός καί νοητός. Τίποτε τό ἀκατανόητο καί τό ἄσκοπο δέν θέλει στή λατρευτική σύναξι. Τό πρόβλημα μέ τόν ἐκκλησιαστικό λόγο καί μέ τήν ἐκκλησιαστική μουσική εἶναι, ἂν οἱ χειριστές τους εἶναι τεχνίτες. Ὅχι τεχνίτες τῆς μουσικῆς ἢ τῆς ναοδομίας, ἀλλά τεχνίτες τῆς πνευματικῆς λατρείας. Νά μποροῦν μέ τόν τρόπο τοῦ ψαλίσματος ἢ τῆς ἀπαγγελίας τους νά **ἀνεβάξουν** τίς ψυχές στόν οὐρανό.

• Στήν ἐκκλησία δέν πηγαίνουν οἱ πιστοί, γιά νά κοιμηθοῦν. Ἄν ὑπάρχῃ ἕνας χώρος, πού πρέπει νά δονῆται ἀπό ζωντάνια, εἶναι ὁ **χώρος** τοῦ ναοῦ. Κι ἂν ὑπάρχῃ ἕνας **χρόνος**, πού δέν περνάει ψυχρά, εἶναι ὁ λειτουργικός χρόνος.

• Ὁ ἀπόστολος Παῦλος παραβάλλει τά λεγόμενα μέ **σαλπίσματα**. Παραγγέλματα δίδει ὁ λειτουργός. Σαλπίσματα γιά ἀφύπνισι καί ἐξοπλισμό πρὸς μάχη.

«Καί γάρ ἐάν ἄδηλον φωνήν σάλπιγξ δῶ,
τίς παρασκευάζεται εἰς πόλεμον;

Οὕτω καί ὑμεῖς διά τῆς γλώσσης ἐάν μή εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τό λαλούμενον;

Ἔσεσθε γάρ εἰς **ἄερα** λαλοῦντες» (Α΄ Κορ. ιε΄ 7-9).

• Στήν ἐκκλησία διεγείρεται ἡ προσοχή τῶν πιστῶν, ἀνυψώνεται ἡ προσευχή τους, θερμαίνεται ἡ καρδιά τους, φωτίζεται ὁ νοῦς τους, ἐξαυλάνεται τό σῶμα τους, ζοῦν τήν ἐργήγορσι, ἀποκοτοῦν δύναμι μεγάλη. Ὅλα αὐτά:

ὅταν ὑπάρχῃ «**εὔσημος λόγος**»,

ὅταν κατανοοῦν «**τό λαλούμενον**»,

ὅταν ὁ λειτουργός εἶναι καλός σαλπικτής.

• Πῶς οἱ πιστοί θά προσέξουν τή **θεία Λειτουργία**, ὅταν δέν λέγωνται ἐνκρινῶς οἱ εὐχές ἢ ὅταν ἀποσπᾶται ἡ προσοχή ἀπό δευτερεύοντα πράγματα;

• Ἄν μιλάω στήν εὐχαριστιακή σύναξι ἢ ψάλλω ἀκατανόητα, κρύβοντας τά θεῖα λόγια, τότε εἶμαι γιά τόν ἄλλον «βάρβαρος» (Α΄ Κορ. ιε΄ 10), ἀκατανόητος. Σάν νά ἔχω κάτι ἐναντίον του, τόν καταδικάζω σέ πνευματική ἀπραξία.

• Ὅλα **κατανοητά** πρέπει νά λέγωνται καί νά εἶναι μέσα στήν ἐκκλησία.

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Πώρωσις καί αναισθησία

Ρωμ. ια' 7-10

Πώρωσις (στ. 7)

Ποφασιστικό ρόλο σπίν υπόθεσι τῆς σωτηρίας παίζει ἡ προαίρεσις τοῦ ἀνθρώπου. Ἄν θέλῃ ὁ ἄνθρωπος, ὅλα τοῦ τὰ χαρίζει ὁ Θεός. Λέει ὁ ἅγιος καί ἱερός Χρυσόστομος: «Εἰ χάριτι, διατί μή πάντες ἐσωζόμεθα; Ὅτι μή βούλεσθε. Ἡ γάρ χάρις, κἄν χάρις ᾖ, τούς ἐθέλοντας σώζει, οὐ τούς μή βουλομένους καί ἀποστρεφόμενους αὐτήν, καί πολεμοῦντας αὐτῇ διηνεκῶς καί ἐναντιουμένους» (Ε.Π.Ε. 17,376).

Μετὰφρασις: Ἄν ἡ δωρεά τῆς χάριτος σώζῃ, γιατί δέν σωζόμεστε ὅλοι; Ἐπειδή δέν θέλετε. Ἡ χάρις, παρ' ὅλο πού εἶναι χάρις, σώζει μόνο ἐκείνους, πού θέλουν, ὄχι βεβαίως ἐκείνους, πού δέν τὴν θέλουν, πού τὴν ἀποστρέφονται, πού ἐναντιώνονται καί τὴν πολεμοῦν.

Τά παραπάνω λόγια τοῦ ἱεροῦ Πατρός τονίζουν ὄχι ἀπλῶς ἀδιαφορία καί ἀμέλεια, ἀλλὰ καί τὴν ἐχθρότητα, πολεμική κατὰ τοῦ Θεοῦ τῆς χάριτος. Φαντασθῆτε δύο τύπους ἀνθρώπων:

- Ὁ ἕνας: Τό φάρμακο τό μοναδικό, πού τοῦ προσφέρεται δωρεάν ἀπό περίφημο γιατρό καί εὐεργέτη γιά θεραπεία, τό περιφρονεῖ, τό πετάει καί τό... βρίζει, ἐπιμένοντας ὅτι μέ τό «παλνά γιατροσόφια» θά γίνῃ καλά!

- Ὁ ἄλλος: Δέν ἔχει χρησιμοποιήσει καθόλου γιατροσόφια, ἀλλὰ μόλις ἄκουσε γιά τό μοναδικό φάρμακο, τό δέχθηκε.

- Ὁ πρῶτος κουράστηκε μόνος τόσα χρόνια, ἀλλ' αὐτό πού ζητοῦσε, δέν τό πέτυχε.

- Ὁ ἄλλος, χωρίς κανένα προηγούμενο κόπο, πέτυχε ἐκεῖνο πού δέν πέτυχε ὁ πρῶτος. Βλέπετε καθόλου μεροληψία σπίν περίπτωσι

τῶν δύο; Ὁ δωρητής συμπεριφέρθηκε ἄδικα; Ἄσφαλῶς ὄχι. Καί ὁ πρῶτος καί ὁ δεύτερος εἶχαν τὴν δυνατότητα νά δεχθοῦν τὴν εὐεργετική ἐπίδρασι τοῦ φαρμάκου.

Τά παραπάνω ρίχνουν ἐρμηνευτικό φῶς στόν ἐπόμενο στίχο τοῦ Παύλου: «Τί οὖν; Ὁ ἐπιζητεῖ Ἰσραήλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογή ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν» (Ρωμ. ια' 7). Δηλαδή: Ποιό τό συμπέρασμα; Ὅ,τι ἐπιδιώκει ὁ Ἰσραηλιτικός λαός, δέν τό πέτυχε. Τό πέτυχαν οἱ διαλεγμένοι, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι πωρώθηκαν.

- Ἐπιζητοῦσε τὴ σωτηρία ὁ Ἰσραήλ. Δέν τὴν πέτυχαν οἱ Ἰσραηλίτες ἐκεῖνοι, πού λάθος τὴν ἐπιζητοῦσαν καί πού πολέμησαν τὴν εὐκαιρία τῆς χάριτος τῆς ἐν Χριστῷ. Πέτυχαν ὅμως τὴ σωτηρία ποιοί; Οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐκλογῆς (Ἰσραηλίτες καί ἐθνικοί), δηλαδή, ὅσοι ἐξελέγησαν ἀπό τόν Θεό, διότι οἱ ἴδιοι ἐπέλεξαν τόν Χριστό γιά Σωτῆρα τους.

Ἡ πύο ἐπικίνδυνη κατάσταση γιά τό σῶμα εἶναι νά καταστῆ ἀνίατο. Ἡ πύο ἐπικίνδυνη κατάσταση γιά τὴν ψυχὴ εἶναι νά καταστῆ πωρωμένη. Αὐτό συνέβη μέ πολλούς τότε Ἰσραηλίτες καί μέ πολλούς σημερινούς ἀνθρώπους, ἀκόμα καί λεγομένους χριστιανούς.

Ἄναισθησία (στ. 8)

Ἄσυγκινησία, ἀναισθησία. Δέν λειτουργοῦν σέ πολλούς ἀνθρώπους οἱ πνευματικές αἰσθήσεις. Ὅπως ὁ τυφλός, δέν βλέπει καί τό πλέον ἀριστούργημα τέχνης, πού στέκει μπροστά του, ὅπως ὁ κουφός δέν ἀκούει καί τὴν καταπληκτικώτερη μουσική συμφωνία, ἔτσι καί

ὁ ἐγωιστής καί ἀσεβής ἄνθρωπος. Δέν βλέπει τὸ καλλιτεχνικώτερο τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι ἢ ἐν Χριστῷ σωτηρία. Δέν ἀκούει τὸ πῶς ὑπέροχο ἄκουσμα, τὸν λόγο τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ἀντίλαλος τοῦ οὐρανοῦ.

● Στὴν πώρωσι, τὴν πνευματικὴ ἀναισθησία, ἔχει μέρος ὁ Θεός; Ἄν τίποτε δέν γίνεται χωρὶς τὴν παραχώρησι τοῦ Θεοῦ, τότε καὶ αὐτὴ ἢ πώρωσις γίνεται ἐν γνώσει τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός ὅμως, καίτοι μπορεῖ ν' ἀνοίξη τὰ μάτια ὅλων τῶν ἀνθρώπων, δέν μπορεῖ μέ τὴ βία ν' ἀνοίξη τὰ μάτια τοῦ ἀσεβοῦς καὶ ἀναισθητοῦ, πού πεισματικά ἀρνεῖται τὴν ὁποιαδήποτε ἀκτίνα τῆς χάριτος.

Ἔτσι ἐξηγεῖται αὐτό, πού ὁ Παῦλος λέει σὴν συνέχεια, ἐπικαλούμενος λόγον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου: «Καθὼς γέγραπται: Ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεός πνεῦμα κατανύξεως, ὀφθαλμοῦς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὄτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας» (στ. 8). Δηλαδή: εἶναι γραμμένο: «Ὁ Θεός ἐπέτρεψε νὰ ναρκωθῇ τὸ πνεῦμα τους, νὰ μὴ βλέπουν τὰ μάτια τους, νὰ μὴν ἀκοῦνε τὰ αὐτιά τους μέχρι σήμερα».

● Ἐδῶ πρόκειται γιὰ κατάνυξι σατανική. Ὑπάρχει ἢ εὐλογημένη κατάνυξι, ὅπου ὁ ἄνθρωπος βρίσκεται σὲ ἐκστατικὴ κατάστασι καὶ ζῆ πνευματικὴς, οὐράνιες ἐμπειρίες. Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ ἢ σατανικὴ κατάνυξι, ἕνα εἶδος «κрасοκατάνυξης», ὅπου ὁ ἄνθρωπος κοιμάται, σάν νὰ ναρκώνεται, σάν νὰ παίρνῃ ἰσχυρὴ δόσι ἀναισθητικοῦ ἢ ναρκωτικοῦ καὶ ζῆ σὲ ἄλλους κόσμους. Κοιμίζει ὁ Σατανᾶς. Ἔτσι, ἐνῶ ἔχουν ἀνοικτὰ πολλοὶ τὰ μάτια, δέν βλέπουν. Ἐνῶ ἔχουν ἀνοικτὰ τ' αὐτιά, δέν ἀκοῦνε τίποτε τὸ θεϊκό. Καὶ ἢ ἡχηρότερη καμπάνα δέν μπορεῖ νὰ τοὺς ξυπνήσῃ. Καὶ τὸ ἐκθαμβωτικώτερο θαῦμα δέν τὸ βλέπουν!

● Ὁ λόγος τοῦ προφήτου Ἡσαΐα ἀναφέρεται σ' ἐκεῖνον, πού τυπικὰ λατρεύουν τὸν Θεό. Τὰ χεῖλη τους μηχανικὰ λένε προσευχές. Τὰ πόδια τους μηχανικὰ πηγαίνουν σὲ πανηγύρια. Ἡ καρδιά ὅμως «πόρρω ἀπέχει» (Ἡσ. κθ' 13). Καὶ ἀναφέρει χαρακτηριστικὰ ὁ προφήτης, ὅτι μεθάει κανεὶς καὶ χωρὶς κρασί καὶ σίκερα (Ἡσ. κθ' 9). Ὁ δὲ ἀπόστ. Παῦλος συμπληρώνει τὸ «ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας» (Ρωμ. ια' 8).

Μέχρι σήμερα τὸ ἴδιο συμβαίνει. Ἄκοῦνε, ἀλλὰ δέν συγκινοῦνται οἱ πολλοί. Βλέπουν, ἀλλὰ δέν θαυμάζουν. Τὰ ψυχοναρκωτικὰ τοὺς ἔχουν κοιμίσει. Ἔτσι ὁ παράλληλος λόγος τοῦ ἴδιου προφήτου ἐκπληρώνεται: «Ἄκοῦτε ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδῃτε: ἐπακύνθη γὰρ ἢ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσίν αὐτῶν βαρέως ἤκουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοῦς αὐτῶν ἐκάμυσαν» (Ἡσ. στ' 9-10. Ἴδε καὶ Ματθ. ιγ' 14-15).

● Δέν φταίει τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ. Φταίει ὁ ἄνθρωπος, πού πεισματικά κλείνει τὰ μάτια του. Φταίει ἢ προαίρεσις τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν τὰ μάτια τῆς προσοχῆς του τὰ ἔχῃ προσκολλημένα σπὴν ὕλη, δέν μπορεῖ νὰ διακρίνῃ τὴν δωρεὰ τῆς χάριτος. Ὁ Χρυσόστομος διακρίνοντας τὴν «κατάνυξι» (=προσκόλλησι) σὲ εὐλογημένη καὶ σατανικὴ, λέει: «Ὡσπερ ὁ ἐν εὐλαβείᾳ κατανενυγμένος οὐκ ἂν ραδίως μεταβάλοιτο. Κατανυγῆναι γὰρ οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ τὸ ἐμπαγῆναί που καὶ προσπλῶσθαι. Τὸ τοίνυν ἀνίατον αὐτόν καὶ δυσμετάθετον τῆς γνώμης δηλῶν, «πνεῦμα κατανύξεως», εἶπεν» (Ε.Π.Ε. 17, 392).

Μετὰ φρασῆς: Ὅπως αὐτός, πού εἶναι προσπλωμένος σπὴν εὐλάβεια, δέν μετακινεῖται εὐκόλα, ἔτσι κι ἐκεῖνος, πού ναρκώθηκε ἀπὸ τὴν πονηρία, δέν μεταβάλλεται εὐκόλα. Νάρκωσις, λοιπόν, τίποτε ἄλλο δέν εἶναι, παρά ἢ ἀδυναμία νὰ μετακινηθῇ κάποιος ἀπὸ μία κατάστασι. Γιὰ νὰ δηλώσῃ, λοιπόν, ὁ Παῦλος πόσο ἀθεράπευτο κακό εἶναι ἢ πνευματικὴ πώρωσις, χρησιμοποίησε τὸν ὄρο «πνεῦμα κατανύξεως».

Δῶρα εἰς κατάκριμα (στ. 9-10)

Δῶρο τοῦ Θεοῦ ἢ σωτηρία. Δῶρο γιὰ τὴν αἰωνιότητα, γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Καὶ ὅμως εἶναι δυνατόν αὐτό τὸ δῶρο νὰ μεταβληθῇ σέ.. κόλασι! Ὅταν ὑπάρχη τὸ φάρμακο, ἀλλ' ὁ ἄρρωστος ἀρνεῖται πεισματικά νὰ τὸ λάβῃ, τότε γι' αὐτόν καλύτερα νὰ μὴν ὑπῆρχε τὸ φάρμακο. Σχῆμα λόγου βέβαια εἶναι αὐτό, διότι ἀλλοίμονο, ἂν γιὰ τοὺς ἀρνητὲς τοῦ δῶρου, δέν ἔδινε ὁ Θεός σὲ ἄλλους ἀνθρώπους τὸ δῶρο τῆς σωτηρίας. Τὸ ἴδιο κακό κάνει ἐπίσης τὸ φάρμακο, ὅταν νομίζῃ κανεὶς ὅτι τὸ

λαμβάνει, ἐνῶ στήν πραγματικότητα παίρνει ψεύτικο φάρμακο, πού ἐξωτερικά ἴσως μοιάζει μέ τό κανονικό.

• Τό δῶρο τῆς σωτηρίας εἶναι γιά ὅλους. Δέν τό λαμβάνουν ὅλοι, διότι δέν τό πιστεύουν. Οἱ δωρεές τοῦ Θεοῦ εἶναι γιά ὅλους, ἀλλά μερικοί τίς περιφρονοῦν. Ἄς φοβηθοῦμε ἰδιαίτερα ἐμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι, πού καί τήν ἀληθινή πίστι ἔχουμε καί στήν ἀληθινή λατρεία προσερχόμεθα καί τήν θεία Λειτουργία λέμε ὅτι ἀπολαμβάνουμε.

Εἶναι δυνατόν νά συμβοῦν ὅλα αὐτά ὄχι «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καί ζωῆν τήν αἰώνιον», ἀλλά «εἰς κρίμα καί εἰς κατάκριμα».

Εἶναι δυνατόν νά συμβῆ καί σέ μᾶς αὐτό, πού ὁ Παῦλος λέει στή συνέχεια τῆς Ἐπιστολῆς, θυμίζοντας ψαλμικούς τόνους: «Καί Δαυΐδ λέγει: Γεννηθῆτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καί εἰς θήραν καί εἰς σκάνδαλον καί εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς· σκοπισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοί αὐτῶν τοῦ μή βλέπειν, καί τόν νῶτον αὐτῶν διά παντός σύγκαμψον» (Ρωμ. 1α' 9-10). Δηλαδή: Καί ὁ Δαβίδ λέει: "Ἡ τράπεζα τους ἄς μεταβληθῆ σέ παγίδα καί σέ βρόχο καί σέ πρόσκομμα καί σέ δίκαιη τιμωρία. Νά σκοτιστοῦν τά μάτια τους γιά νά μή βλέπουν, καί τή ράχη τους κύρτωσέ τιν γιά πάντα".

• Ὁ Χριστός εἶναι καί λίθος ἀκρογωνιαίος, γιά ὅσους θέλουν νά θεμελιώσουν τό οἰκοδόμημα τῆς εὐτυχίας τους πάνω σ' Αὐτόν. Εἶναι καί «λίθος προσκόμματος», ὅπως εἶπε ὁ Παῦλος σέ προηγούμενο κεφάλαιο τῆς πρὸς Ρωμαίους (Ρωμ. θ' 32)· εἶναι καί σκάνδαλον, μέ τήν ἔννοια, ὅτι προσκρούουν πάνω Του καί τσακίζονται, ὅσοι Τόν ἀρνοῦνται ἢ Τόν πολεμοῦν.

Εἶναι, λοιπόν, δυνατόν, νά μᾶς ἔχη στίσει παγίδα ὁ Σατανᾶς καί στή λεγόμενη θρησκευτική μας πορεία («Γεννηθῆτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα»).

Εἶναι δυνατόν νά μᾶς ἔχη ἀπλώσει θηλιά, νά μᾶς πνίξῃ. Νά μᾶς ἔχη βάλει στό δρόμο ἐμπόδια, γιά νά γκρεμοτσακιστοῦμε.

Εἶναι δυνατόν νά εἰσπράξουμε κατάκρισι, ἀντί εὐλογία.

Καί ὅλα αὐτά γιατί; Διότι δέν προσέχουμε. Διότι καμφθήκαμε κάτω ἀπό τήν πίεσι τῆς ἁμαρτίας. «Καί τόν νῶτον αὐτῶν διά παντός

σύγκαμψον» (στ. 10). Σάν νά δίνη τήν ἐντολή του ὁ βασανιστής τῶν ψυχῶν μας:

—*Κάμψτε του τόν τράχηλο καί βαρᾶτε τον.*

• Γίναμε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας. Καί ἡ μεγαλύτερη ἁμαρτία μας εἶναι, ὅτι δέν ἀγαπήμαθε ῥυμά τόν Χριστό, πού θυσιάστηκε γιά μᾶς. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος:

«*Εἰ βασιλέα ὑβρίσαντες, ἀντί τοῦ δοῦναι δίκην ἐτιμῆθημεν, εἶτα πάλιν ὑβρίσαμεν, ἅτε ἐσχάτης ἀχαριστίας ἀλόγντες, τήν ἐσχάτην δικαίως ἄν ἔδομεν δίκην, καί πολλῶ μείζονα τῆς προτέρας*» (Ε.Π.Ε. 17,378).

Μετάφρασις: Εἶχαμε περιφρονήσει τό βασιλέα Θεό, καί ὅμως τιμθῆκαμε, ἀντί νά τιμωρηθοῦμε. Ὑστερα πάλι περιφρονήσαμε τό Βασιλέα, ἐπειδή κυριευθήκαμε ἀπό τήν ἐσχάτη ἀχαριστία. Πῶς, λοιπόν, δικαίως νά μή τιμωρηθοῦμε μέ πολλή μεγαλύτερη ἀπό τήν προηγούμενη τιμωρία;

• Γιά νά μή γίνουν οἱ ἀμέτρητες δωρεές τοῦ Θεοῦ «εἰς κρίμα καί εἰς κατάκριμα», ἀλλά ν' ἀποβοῦν σέ σωτηρία καί σέ αἰώνιο ζωή, τί ἀπαιτεῖται; Κατά τό Χρυσόστομο, εὐχαριστία. Νά εὐχαριστήσουμε τόν Θεό. Καί νά Τόν εὐχαριστοῦμε ὄχι μόνο μέ λόγια, ἀλλά καί μέ ἔργα. «*Εὐχαριστήσωμεν μή ρήμασι μόνον, ἀλλά καί ἔργοις καί πράξεσιν*» (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 17,378.)

Δ.Γ.Α.

Λίγος ὁ πόνος, πολλή ἡ χαρά

«*Ἐπί τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ὀλίγον μὲν τό ἐπίπονον, πολύ δέ τό ἡδύ καί ἄπειρον*».

Ε.Π.Ε. 19,270

Μετάφρασις

Στά θέματα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, λίγος εἶναι ὁ κόπος, ἀλλά μεγάλη καί ἄπειρη εἶναι ἡ εὐχαρίστησις.

Ἐλεύθεροι ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Εἶμαστε χριστιανοί;

Ἄεγόμαστε χριστιανοί. Ἄντιδράμε ὅταν ἀμφισβητοῦν τή χριστιανωσύνη μας. Θέλουμε νά δείχνουμε, ὅτι εἶμαστε τόσο πολύ χριστιανοί, ὥστε ν' ἀνεχώμαστε καί τούς ἐχθρούς μας ἀκόμα, ὅπως π.χ. τούς... Τούρκους! Γι' αὐτό καί σπεύσαμε σέ ποικίλη βοήθειά τους, ὅταν ἐπλήγησαν ἀπό φοβερούς σεισμούς. Καί φυσικά ἡ ἀποστολή βοήθειας σέ πληγέντες, ὅπου κι ἂν αὐτοί φυλετικῶς ἢ θρησκευτικῶς ἀνήκουν, εἶναι ὁπωσδήποτε χριστιανική πρᾶξις.

- Τούς ἐχθρούς ἀόριστα δέν δυσκολευόμαστε νά τούς βοηθᾶμε μέ κάποια ὕλική συμπαράστασι.

- Τούς προσωπικούς μας ἐχθρούς ὁμως δέν θέλουμε νά τούς βλέπουμε.

Ἄμβλυνθηκαν τά κριτήρια γιά τό ἂν εἶμαστε χριστιανοί. Γι' αὐτό παραθέτουμε μία Χρυσοστομική περικοπή. Ταιριάζει τόσο καί στήν ἐποχή μας, ὥστε νομίζει κανεῖς, ὅτι μᾶς δίνει ὁ ἄγιος ζυγαριά, νά ζυγιστοῦμε οἱ σημερινοί χριστιανοί.

«*Οὐχ ὄρας τί ποιοῦσιν; Οὐδεῖς τὰ τοῦ Χριστοῦ ζητεῖ, ἀλλά πάντες τὰ ἐαυτῶν. Οἱ υἱοὶ αὐτῶν εἰς ἀσέλγειαν τρέχουσιν. Οἱ πατέρες αὐτῶν εἰς πλεονεξίαν καί ἀρπαγήν. Αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἐπὶ τὰς φαντασίας τὰς βιωτικὰς οὐ μόνον οὐκ ἐγκόπτουσαι τοὺς ἀνδρας, ἀλλά καί παροξύνουσαι. Στῆθι γοῦν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐρώτησον τοὺς ἀπιόντας καί ἐπανιόντας, καί*

οὐδένα ὄψει ὑπέρ πνευματικοῦ πράγματος σπεύδοντα, ἀλλά πάντας ὑπέρ σαρκικῶν τρέχοντας. Μέχρι τίνος οὐχ ἀνανήφομεν; Μέχρι τίνος εἰς ὕπνον καταφερόμεθα βαθύν; Οὐκ ἐλάβομεν κόρον τῶν κακῶν;» (Ε.Π.Ε.18,238).

Μετάφρασις: Δέν βλέπεις τί κάνουν αὐτοί; Κανένας δέν ἐπιζητεῖ τὰ τοῦ Χριστοῦ· ὅλοι ἐπιζητοῦν τὰ δικά τους. Τά παιδιά τους τρέχουν σέ ἀσέλγειες. Οἱ πατέρες τρέχουν ἀπό πλεονεξία ν' ἀρπάξουν. Οἱ γυναῖκες ὄχι μόνον δέν συγκρατοῦν τοὺς ἀνδρες τους, ἀλλά καί προκαλοῦν μέ τίς κοσμικές τους φαντασίες. Πήγαινε στήν ἀγορά καί ρώτησε αὐτούς πού πηγαينوέρχονται. Κανένα δέν θά δῆς νά μιλάη γιά πνευματικά θέματα· ὅλοι πασχίζουν γιά τὰ κοσμικά καί ὕλικά. Ἐπί τέλους, δέν θά συνέλθουμε; Μέχρι πότε θά κοιμώμαστε τό βαρὺ ὕπνο τῆς ἀμαρτίας; Ἄκόμα δέν χορτάσαμε κακά;

- Ἄς μὴν ἐμπαίζουμε τόν ἑαυτό μας καί τούς ἄλλους.

- Ἄς ξυπνήσουμε ἀπ' τὴν ψευδαίσθησι, ὅτι εἶμαστε χριστιανοί.

- Ἄς μετανοήσουμε. Καί ἄς ἐκζητήσουμε τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

* * *

Τό πρόβλημα εἶναι, ἂν ἐμεῖς ὄντως εἶμαστε χριστιανοί, καί μάλιστα ὀρθόδοξοι. Οἱ περισσότεροι λεγόμαστε χριστιανοί, ἀλλά στή ζωὴ μας εἶμαστε ἀχριστιανοί. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ρωτάει: «*Ποῖαν ἔξεις συγγνώμην, Χριστιανός ὢν ἐξ ἡμισείας;*» (Ε.Π.Ε. 24,116).

• Είμαστε χριστιανοί «ἐξ ἡμισείας». Μισοί στό Χριστό καί μισοί στό Διάβολο. Ὁ Χριστός ὁμως δέν θέλει «ἐξ ἡμισείας» χριστιανούς. Δέν θέλει κομῆτες τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, χριστιανούς μόνο τοῦ Πάσχα ἢ μόνο τῶν Χριστουγέννων ἢ μόνο τοῦ Κυριακάτικου ἐκκλησιασμοῦ. Τούς πιστούς τούς θέλει «καθ' ἡμέραν» χριστιανούς. Ὁ Χριστός εἶναι τό «πλήρωμα». Καί τό δικό μας «πλήρωμα». «Ἐν αὐτῷ ἐστέ πεπληρωμένοι», λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Κολοσ. β' 10).

Μᾶς ἀξίζει, λοιπόν, τό ὄνομα «Χριστιανός», τό τιμιώτερο ὄλων τῶν ὀνομάτων; Θά μᾶς ἀξίζη;

• Ἄν καθημερινά, ἐπί 24ώρου βάσεως, ἀγωνιζώμαστε νά εὐαρεστοῦμε στόν Χριστό.

• Ἄν ὀλοκληρωτικά ἀνήκουμε στό κράτος τῆς βασιλείας Του, ἔστω καί γεμάτοι ἐλαττώματα καί πάθη.

• Ἄν καθημερινά μετανοοῦμε γιά τίς δικές μας ἀμαρτίες καί ὁμολογοῦμε τό δικό Του ὄνομα.

• Θά μᾶς ἀξίζη τό ὄνομα «Χριστιανός», ἂν προσέξουμε αὐτό, πού τονίζει

ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Χριστιανός εἶ, ἵνα τόν Χριστόν μιμηῇ, καί τοῖς ἐκείνου πείθῃ νόμοις» (Ε.Π.Ε. 24,408).

Γιά ἕναν τόσο ἀστυνομικοί;

Ἡ ἐφημερίδα τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου δημοσιεύτηκαν στοιχεῖα γιά τή φύλαξη ἐνός σφόδρα πλουσίου. Ξέραμε μέχρι τώρα, ὅτι σέ κάθε βουλευτή διατίθενται δύο ἢ τρεῖς ἀστυνομικοί καί κρατικό αὐτοκίνητο μέ μόνιμο ἰδιωτικό ὀδηγό. Ξέραμε, ὅτι στούς ὑπουργούς διατίθενται περισσότεροι ἀστυνομικοί τόσο γιά τό δικό τους πρόσωπο, ὅσο καί γιά τήν οἰκογένειά τους. Ξέραμε, ὅτι γιά ὑψηλά πρόσωπα τῆς χλιδῆς καί τοῦ πλούτου διατίθενται ἀπό τό κράτος δεκάδες ἀστυνομικοί. Ξέραμε, ὅτι γιά τούς πρέσβεις ξένων κρατῶν, γιά τόν πρωθυπουργό, γιά τόν πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας διατίθεται ὀλόκληρη αὐτοκινητιστική καί μοτοσυκλετιστική κουστωδία.

• Ἐκεῖνο πού δέν ξέραμε εἶναι, ὅτι γιά ἕναν πρόεδρο ποδοσφαιρικῆς ὀμάδας κινητοποιεῖται ὀλόκληρη ἀστυνομική κουστωδία. Διαβάσαμε στίς ἐφημερίδες τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου:

«Ὁ “καλιτέχνης” πρόεδρος μεγάλης ποδοσφαιρικῆς ὀμάδας συνοδεύεται ἀπό πλῆθος πεζῶν καί αὐτοκινητιστικῶν ἀστυνομικῶν. Ἄραγε τό γνωρίζει αὐτό ὁ καλός ὑπουργός Προστασίας τοῦ Πολίτη.

Ναί, ὁ ὑπουργός αὐτός εἶναι γιά κάθε πολίτη προστάτης, καί ὄχι ἐπιλεκτικά μερικῶν πλουτοκρατῶν.

Ὁ πρόεδρος μεγάλης ποδοσφαιρικῆς ὀμάδας, πού τυγχάνει νά εἶναι καί μέγας πλουτοκράτης, μεταβαίνοντας στήν πόλι πού θά γινόταν ἀγώνας γιά τό κύπελλο Ἑλλάδος, εἶχε ἐντυπωσιακό ἀριθμό ἐποχουμένων ἀστυνομικῶν, μέ μηχανές καί περιπολικά. Τό πούλμαν πού μετέφερε αὐτόν καί τούς φανατικούς ὀ-

ἸΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
01-1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτήτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἐπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἄγγελ. Μπότζιου

Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannsvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 6936941857

e-mail: info@ioannsvaptistis.gr

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου:

Β. Μπουζάλας. Ἄγ. Ἀναργύρων 4,

18542 Περιστερί

Ἐτησία συνδρομή:

Ἐσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Ἑυρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: δολ. 25.

Καναδᾶ καί Αὐστραλίας: δολλάρια 30.

Ἐπιταγές καί ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

παδούς του, ήταν περιζωσμένο με πολλά περιπολικά. Καί οι σειρήνες αυτοκινητών και μηχανών στη διαπασών δέν επέτρεπαν στους γύρω κατοίκους να ήσυχάσουν.

Ένας από τους έξωργισμένους περιούκους τόλμησε να πη: “Αν έρχόταν στη Θεσσαλονίκη ο Τράμπ, πιθανόν να είχε κάτι λιγότερο σέ αστυνομική προστασία από τον ποδοσφαιρικό πρόεδρο με τό παχύτατο βαλάντιο!»!

- Τήν παρουσία τόσης μεγάλης αστυνομικής δυνάμεως για τήν προστασία ενός ποδοσφαιρικού προέδρου τήν ζήτησαν άραγε οι θαυμαστές του από τον καλό ύπουργό Προστασίας του πολίτη;

- Μήπως τήν άπαίτησε κάποιος άλλος από τήν κυβέρνησι;

- Τήν άποφάσισε κάποιος τοπικός διευθυντής; Άλλ’ ο τελευταίος, δέν γνωρίζει πόσα μικρά και μεγάλα έπεισόδια συμβαίνουν στις γειτονιές τής περιοχής του, ώστε τήν αστυνομική δύναμη να τήν διαθέτη όντως για προστασία του πολίτη;

- Οι έπίσημοι και οι πλουτοκράτες νομίζουμε, ότι διαθέτουν βαλάντιο για να προσλάβουν ιδιωτικούς αστυνομικούς. Ποῦ βρισκόμαστε; Στους μαχαργιάδες άλλων έποχών;

Τεχνητή νοημοσύνη ή νοητική μόρφωσις;

Ε έ παιδαγωγικό περιοδικό ο γνωστός έπιστολογράφος Άντώνιος Παπαγιάννης, εύσεβής γονιός και υπέροχος γιατρός, σημειώνει:

«Μιλάω για μιá ούτοπική κατάσταση. Οι όθόνες, κυρίως έξυπνα τηλέφωνα και τάμπλετ (έκτός από τήν “παραδοσιακή” πλέον τηλεόραση), έχουν γίνει σύμμαχος τών γονέων στην αντιμετώπιση όλων τών καθημερινών προβλημάτων φροντίδας και άπασχόλησης τών παιδιών.

Άν τίς βγάλουν από τό όπλοστάσιό

τους, θά πρέπει να άφιερώσουν ώρες, για να σταθοῦν δίπλα στα παιδιά και να τά βοηθήσουν να αναπτύξουν άλλες δεξιότητες, όπως τό διάβασμα, τό γράψιμο, τή χειροτεχνία, τή μουσική, τό δημιουργικό παιχνίδι.

Δύσκολο τό βλέπω, τουλάχιστον για τους περισσότερους. Άς περιορισθώ στις διαπιστώσεις αυτές, έκφράζοντας τήν εύγνωμοσύνη τής γενιάς μου στους δικούς μας γονείς και δασκάλους, πού μās παίδευσαν (με τήν αρχική και άκριβή έννοια του όρου) με τό βιβλίο, τό χαρτί και τό μολύβι, αλλά και με τή διαρκή παρουσία τους στο πλευρό μας.

Άς μή μείνουμε όμως με τήν έντύπωση ότι όσοι μεγαλώσαμε με τον κλασικό τρόπο είμαστε άτρωτοι ή έχουμε άνοσία άπέναντι στο φαινόμενο. Άν έξετάσουμε τίς δραστηριότητες τής ήμέρας μας, θά δοῦμε πόσο χρόνο δαπανοῦμε μπροστά στις όθόνες, είτε για έπαγγελματική δραστηριότητα, είτε για τίς τόσο εύκολες πλέον διεκπεραιώσεις κάθε είδους ύποθέσεων, είτε άποκλειστικό χάσιμο χρόνου, αυτό πού ένας άρθρογράφος χαρακτήρισε ως “διάσπαση ζωής”.

Χρειάζεται συνειδητή προσπάθεια και αντίσταση από χρέους μας, ώστε κάποιες ώρες να τίς περνοῦμε μακριά από τό “τραγούδι τών Σειρήνων”, τή σαγήνη τής ψηφιακής εικόνας, πριν διαγνωσθοῦμε κι έμεις με έλλειμματική προσοχή και πλήρη άπουσία κριτικής σκέψης.

Η τακτική ανάγνωση ενός βιβλίου μπορεί να λειτουργήσει ως αντίβαρο, αλλά και ως θετικό παράδειγμα για τους νεωτέρους».

Οὔτε στην κηδεία;

Ε ηδεύτηκε ο πρώην Πρωθυπουργός τής Ελλάδος **Κώστας Σημίτης**. Χρημάτισε πρόεδρος τής Κυβερνήσεως

ἐπί δύο τετρατίες. Ἰκούστηκαν καί γράφτηκαν πολλά. Ὅτι ἦταν συνετός καί σοβαρός πολιτικός, κανείς δέν τό ἀμφισβητεῖ. Τρεῖς ἐπισημάνσεις:

- **Πρώτη:** Δέν ἔδειξε δείγματα, ὅτι σεβόταν τήν ὀρθόδοξο πίστι. Γιά τό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δέν ἀκούστηκε ποτέ νά μιλάη. Ἀλλά καί μέ τήν ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας ἀπέφυγε συστηματικά νά ἔχη σχέσεις. Ἀντίθετα: Τόν μακαριστό Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο δέν θέλησε οὔτε νά τόν ὑποδεχθῆ στήν ἐνθρόνισί του, ἀλλά καί οὔτε νά ἔχη κάποια συνάντησι μαζί του θερμή.

- **Δεύτερη:** Κατά τήν ἐξόδιο ἀκολουθία στόν Μητροπολιτικό Ναό Ἀθηνῶν, μίλησαν πολλοί. Μεταξύ αὐτῶν καί ὁ πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης. Δυστυχῶς οὔτε ἓνας ἐκ τῶν ὀμιλητῶν ἀνέφερε τή λέξι «Θεός». Σέ Ὁρθόδοξο Ναό ὁ Θεός ἦταν ὁ **μεγάλος Ἄγνωστος**.

- **Τρίτη:** Πρωθυπουργός τῆς Ἑλλάδος κηδευόταν. Τί κρίμα! Οὔτε ἓνας ἀπό τοὺς προηγουμένους Πρωθυπουργούς δέν καταδέχτηκε νά παραστῆ στήν ἐξόδιο ἀκολουθία. Οὔτε ὁ Κώστας Καραμανλῆς, οὔτε ὁ Ἀντώνιος Σαμαρᾶς, οὔτε ὁ Ἀλέξης Τσίπρας, οὔτε καί ὁ πρῶην πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Παυλόπουλος.

Ὅσοι μποροῦν, ἄς στείλουν τά 10 εὐρώ καί γιά τό 2025

Οἱ φίλοι ἀναγνώστες ἄς στείλουν τή συνδρομή (10 εὐρώ) καί γιά τό ἔτος 2025.

- Στό λογαριασμό:

0026.0236.39.0100353548 EUROBANK.
IBAN: GR 7902602360000390100353548

- Στό λογαριασμό:

123002002008865 ALPHA BANK.
IBAN: GR 120140 1230 1230 0200 2008 865

- Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: «**Βαπτιστής**», **Χριστοκοπίδου 12, 10554, Ἀθήνα.**

- Τοῦ ἐξωτερικοῦ τό ἔμβασμα στό ὄνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξι Περιοδικό).

Τηλ.: **2103212713 - 2103212107.**

Ἅγιοι: Λειψάνων ἢ Εὐαγγελίου;

Ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τοὺς ἁγίους, φυσικά μέ πρώτους ἀπό ὅλους τοὺς Ἀποστόλους καί τοὺς Μάρτυρας. Βεβαίως τιμᾷ κυρίως τό πρόσωπο τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

- Ἄν ρωτήσουμε λεγομένους ὀρθόδοξου χριστιανούς, «**ποιοί τιμᾶτε περισσότερο, τό θεόπνευστο Εὐαγγέλιο τῆς Ἀληθείας καί Σωτηρίας ἢ τό λείψανο ἑνός ἁγίου;**», φόβος ὑπάρχει νά τεθῆ τό Εὐαγγέλιο τελευταῖο, ὕστερα... ἀπό τά ἀναρίθμητα λείψανα!

- Ἡ Ἐκκλησία δέν ὑποτιμᾷ **ἅγια λείψανα** μαρτύρων καί ὁσίων, καίτοι γιά τήν τιμή τους δέν κάνει λόγο ἡ Καινή Διαθήκη. Ἔχει λείψανα, ὄχι πρὸς ἐπίδειξι οὔτε πρὸς λιτάνευσι. Τά τηρεῖ σέ εἰδικό χῶρο μέσα στό ἱερό βῆμα. Καί σέ ἑορταζόμενο ἅγιο, πού λείψανό του εἶναι ἐξακριβωμένο, στήν ἀρχή τῶν αἰῶνων ἐξάγει ὁ λειτουργός ἀπό τό ἱερό βῆμα τό λείψανο, τό προθέτει γιά λίγο σέ προσκύνησι, στή συνέχεια τό ἐπαναφέρει στή θέσι του καί συνεχίζει τό σπουδαῖο γεγονός, τήν **θεία Εὐχαριστία**.

Νέα Ἐκδοσις

Πῶς νά ἐκκλησιάζεσαι. Σελ. 112.

Τιμή 3 εὐρώ.

Παραγγελίες:

τηλ. 2103212713-6936941857.